

Kastanjehout: ecologisch alternatief voor de buitenruimte

Waarom kiezen voor kastanje?

Als we aan hout in de buitenruimte denken, bedoelen we meestal eikenhout. Bij WTC Kastanjehout in Harderwijk denken ze daar anders over. Het bedrijf is – gezien de bedrijfsnaam geen verrassing – gespecialiseerd in kastanjehout. Sinds 1997 importeert Willem Termaat hout van tamme kastanjabomen. Eerst deed hij dat vanuit Engeland, later uit Frankrijk en tegenwoordig vooral uit Italië.

Auteur: Johan Koning

‘Kastanje is een houtsoort die ecologisch heel verantwoord is’, zo steekt Termaat van wal. ‘Want het is in balans. Een paaltje van kastanjehout zet je in de grond en dat gaat vijftien tot twintig jaar mee. En het mooie is: in diezelfde periode groeit de boom die je afgezaagd hebt weer opnieuw uit met zes of zeven scheuten. Tegen de tijd dat het paaltje verrot is, heb je dus weer zes of zeven paaltjes in het bos klaar staan.’

Dat is volgens Termaat één van de redenen dat kastanje in Engeland al heel lang gebruikt wordt. ‘Daar kwam ik er ook mee in contact en vandaaruit ben ik het gaan importeren.’ Dat doet hij met zijn bedrijf WTC Kastanjehout, waarbij ‘WTC’ staat voor Willem Termaat Chestnut.

In de beginjaren van zijn bedrijf maakte Termaat ook kennis met de Engelse manier van werken. ‘Daar gebeurt veel handmatig. Op zich is daar niets mis mee, maar het heeft wel zijn beperkingen als het gaat om capaciteit. Wij gin-

gen steeds meer importeren omdat de vraag steeg. Dan legden we bijvoorbeeld een order neer van duizend paaltjes en kreeg ik een fax terug – die had je toen nog – met de mededeling: we melden het wel als het klaar is.’ Termaat liep tegen steeds meer beperkingen aan en verruimde zijn blik. Hij denkt terug aan die jaren: ‘In Frankrijk groeit ook kastanje, maar daar automatiseert men veel meer. Vanuit

In de buitenruimte wordt het hout vooral gebruikt voor hekwerk, palen en poorten

Willem Termaat

Raymond Meussen

‘Kastanje is een houtsoort die ecologisch verantwoord is’

Frankrijk kreeg ik ook een fax, maar dan met de vraag wat er nog meer op de vrachtwagen geladen kon worden. De capaciteit was daar veel groter.’

Omdat het een goed alternatief was voor het destijds nog populaire geïmpregneerde hout, begon men in heel Europa steeds meer met kastanjehout. Het werd zelfs zo gek dat ze ook in Frankrijk de vraag niet meer aankonden. Tijd om wéér verder te zoeken, want de vraag nam toe. ‘We kwamen als eerste Nederlandse bedrijf in Italië uit. Daar denk je niet meteen aan, omdat het wat verder weg ligt. Maar toen ik daar kwam, bleek het Italiaanse kastanjehout zelfs van een nog betere kwaliteit te zijn, en bovendien in overvloed aanwezig. Waarom het daar beter is? Dat is puur een klimaatkwestie: Italië heeft ideale omstandigheden voor kastanjeboomen. Die heb je in Nederland niet. Ja, voor de wilde kastanje, maar die is niet geschikt voor gebruik als bouw materiaal.’ Termaat legt uit dat het in Nederland veel te nat is. ‘Dat betekent dat de kastanje heel snel, maar ook heel grillig groeit. De jaarringen liggen dan te los.’ Inmiddels levert WTC Kastanjehout aan veel landen: ‘De Benelux, Duitsland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Zwitserland, Oostenrijk, en we leveren zelfs terug aan Frankrijk.’

‘Wij willen geen verduurzaamd hout gebruiken’

Raymond Meussen is uitvoerder bij de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC). De organisatie werkt al lang met kastanjehout, vertelt hij. ‘We willen geen verduurzaamd hout gebruiken en hebben daarom gekozen voor palen van tamme kastanje. Ik stuur de medewerkers aan die bij ons in het veld de projecten uitvoeren. Het gaat dan vooral om de aanleg van kleine landschapselementen, zoals hagen, houtwallen, singels en solitaire bomen. Daar komt meestal een raster omheen, met puntdraad, paardenlint of schapengaas. We hebben voor tamme kastanje gekozen vanwege de natuurlijke duurzaamheid. Acacia of gekloofd eiken zou ook kunnen, maar voorlopig houden we het hierbij. Bij gekloofd eiken heb je het risico dat er wat meer spint in kan zitten en het verrot relatief snel.’

Jaarlijks neemt de VNC duizenden palen af bij WTC. Het precieze aantal hangt af van de projecten waaraan gewerkt wordt. In 2022 ging het om een aantal grote projecten. ‘In Wijchen hebben we een groot dassencompensatiegebied ingericht voor een projectontwikkelaar. Die bouwde een woonwijk; de dassen moesten verhuizen naar een nieuw gebied dat de ontwikkelaar moest inrichten. Daar hebben we een aantal kilometers raster geplaatst om de dassen binnen te houden en landschapselementen te beschermen. Voor het Oud Burgeren Gasthuis in Nijmegen, dat veel grond verpacht, hebben we vier kilometer struweelhaag aangeplant. Dat gebied is ook helemaal door ons uitgerasterd. Nog een voorbeeld: in Limburg hebben we kilometers haag- en houtwal aangelegd voor biodiversiteitsherstelmaatregelen, ook weer met afrastering. Vorig jaar was een uitzonderlijk jaar, wat dat betreft. Dat deden we allemaal met hout van WTC, want dat is kwalitatief gewoon goed.’

Waarom kiezen voor kastanje? ‘Je kunt kastanjehout bijvoorbeeld vergelijken met eik. Een eikenboom zaagt je om en daarna is die weg; dan moet je herplanten. Een kastanje werkt net als een knotwilg: je zaagt hem af en hij loopt weer uit. Nederlanders denken: ga je bouwen met hout? Neem dan eik. Dat is logisch, want het is zo te vinden. Voor kastanje moet je een eind rijden. Maar in Frankrijk en Italië bouwen ze juist met kastanje.’

In de buitenruimte wordt het hout vooral gebruikt voor hekwerk, palen en poorten, maar er kunnen ook meubels van gemaakt worden. ‘Er zit nog veel groei in. Vooral in de openbare

ruimte heb je een voorbeeldfunctie. Als het gaat om duurzaamheid en ecologische verantwoording is kastanje een topproduct. Zeker als je het vergelijkt met tropisch hardhout, waarover we het nog niet eens gehad hebben. Het is een veel beter alternatief. Eik, robinia en kastanje zijn de belangrijkste houtsoorten, die je niet hoeft te behandelen om ze te kunnen gebruiken. Ideaal!’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!